

OPIS PRZEDMIOTU/MODUŁU KSZTAŁCENIA (SYLABUS)

1.	Nazwa przedmiotu/modułu w języku polskim Archeologia Nowego Świata	
2.	Nazwa przedmiotu/modułu w języku angielskim	
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych, Instytut Archeologii	
4.	Kod przedmiotu/modułu: 22-AR-S2-ArNoŚw	
5.	Rodzaj przedmiotu/modułu (<i>obowiązkowy lub fakultatywny</i>) obowiązkowy	
6.	Kierunek studiów Archeologia	
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>) II stopień, stacjonarne studia magisterskie	
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>)	
9.	Semestr (<i>zimowy lub letni</i>) zimowy	
10.	Forma zajęć i liczba godzin Wykład 30	
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby prowadzącej zajęcia Józef Szykułski, prof./dr hab.	
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu/modułu oraz zrealizowanych przedmiotów: Bierna znajomość języka angielskiego, podstawy języka hiszpańskiego	
13.	Cele przedmiotu: Zapoznanie uczestników zajęć z teoriami dotyczącymi zasiedlenia obszaru Nowego Świata i rozwojem tamtejszych społeczeństw, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki rozwoju społeczeństw zbieracko-łowieckich i genezy społeczeństw wczesnorolniczych w różnych regionach Ameryki Południowej	
14.	Zakładane efekty kształcenia: <u>Wiedza:</u> – <i>Zdobycie przez studiujących wiedzy na temat funkcjonujących w nauce teorii dotyczących czasu oraz przebiegu zasiedlenia obszaru Nowego Świata.</i>	Symbole kierunkowych efektów kształcenia: K_W06

	– <i>Poznanie przez studenta różnorodnych modeli teoretycznych tłumaczących zarówno proces zasiedlania przez człowieka poszczególnych obszarów (enklaw ekologicznych) obu Ameryk jak i tłumaczących przyczyny genezy migracji ludzkich w skali makro- oraz mikro-regionalnej; np. Kill theory, transhumancja.</i> – <i>Zdobycie przez studenta wiedzy na temat przebiegu procesu „neolityzacji” na obszarze Ameryki Południowej. Dotyczy to zarówno samych przemian gospodarczych i ich powiązań z ewolucyjnymi zmianami klimatu, jak również problematyki pojawienia się na omawianym obszarze umiejętności wytwarzania ceramiki.</i> – <i>W trakcie zajęć opanuje również wiedzę na temat przemian ekonomicznych zachodzących u społeczeństw przełomu epoki preceramicznej i epoki ceramicznej.</i> <u>Umiejętności:</u> – <i>Student potrafi krytycznie ustosunkować się zarówno do różnorodnych teorii dotyczących samego procesu zasiedlenia Nowego Świata, jak i migracji pomiędzy lub w obrębie poszczególnych enklaw ekologicznych. Opanuje również umiejętność zdefiniowania podstawowych kontekstów kulturowych (przemysłów litycznych) związane z tymi procesami.</i> – <i>Student opanuje umiejętność klasyfikacji materiałów wczesnoceramicznych.</i> <u>Kompetencje społeczne:</u> – <i>Student dostrzega korzyści z pogłębiania wiedzy.</i> – <i>Student zdobywa podstawową wiedzę pomocną do krytycznej analizy literatury przedmiotu oraz prezentowaniu wniosków wynikających z analizowanego materiału zabytkowego.</i>	K_W03 K_W04 K_W12 K_U04 K_U05 K_K01 K_K07
15.	Treści programowe Wkład: 1. Zagadnienie uwarunkowań klimatycznych, panujących na obszarze obu Ameryk pod koniec plejstocenu i na początku holocenu. 2. Teorie dotyczące zasiedlenia Nowego Świata. Zagadnienie ich przebiegu oraz chronologii. 3. Najwcześniejsze przemysły lityczne Ameryki Północnej; Chronologia i podstawowe surowce, metody oraz techniki obróbki. 4. Zagadnienie zasiedlenia Ameryki Południowej; drogi migracji oraz chronologia. 5. Strategie przetrwania oraz teorie dotyczące ekspansji i rozwoju społeczeństw zbieracko – łowieckich obu Ameryk.	

	6. Charakterystyka wyrobów kamiennych schyłkowego plejstocenu i wczesnego holocenu w Ameryce Południowej. 7. Sztuka naskalna Ameryki Południowej jej znaczenie, interpretacja oraz pozycja chronologiczna. 8. Zagadnienie domestykacji zwierząt i roślin na obszarze Ameryki Południowej. 9. Początki osadnictwa „stałego” w strefie Andów. 10. Proces „neolityzacji” w strefie Andów Centralnych. Powstanie centrów urbanistycznych schyłku epoki preceramicznej. 11. Najwcześniejsze dowody wytwórczości ceramicznej w Nowym Świecie. 12. Wczesne społeczeństwa epoki ceramicznej w strefie Andów. Podstawy gospodarcze. 13. Caral – cywilizacja preceramiczna Nowego Świata?
16.	Zalecana literatura <i>Hilbert Klaus 1985 Archäologische Fundplätze des Rio Uruguay/Sitios arqueológicos de los ríos Uruguay, Tigre y Mandiyú, República de Uruguay. Beiträge zur Allgemeinen und Vergleichenden Archäologie. Band 7: 447–561. C.H. Beck´sche Verlagsbuchhandlung. München.</i> <i>Kozłowski J.K. 2004. Świat przed rewolucją neolityczną, Świat, Kraków.</i> <i>Lanning Edward P 1985. Peru przed Inkami. Z przedmową i komentarzami A. Krzanowskiego. Wydawnictwo Literackie. Kraków-Wrocław.</i> <i>MacNeish Richard 1971. Early Man in the Andes. Early Man in America, R. MacNeish (eds.). Scientific American; 69–79. San Francisco.</i> <i>Parfit M. 2000 Wkraczają pierwsi Amerykanie. National Geographic, Nr 12 (15): 40-67.</i> <i>Piasecki, Karol 1999 Estructura antropológica del Perú prehispánico. Światowid Supplement Series H: ANTHROPOLOGY, vol. I. Warszawa.</i> <i>Szykalski J. 2010. Starożytne Peru, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław.</i> <i>Renfrew C., Bahn P. 2002. Archeologia. Teorie, metody, praktyka, Prószyński i S-ka. Warszawa.</i>
17.	Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia: wykład: egzamin
18.	Język wykładowy polski
19.	Obciążenie pracą studenta

	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
	Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład:	30
	Praca własna studenta np.: - przygotowanie do zajęć: - konsultacje: - czytanie wskazanej literatury: - napisanie referatu: - przygotowanie do egzaminu:	15 5 40 10 40
	Suma godzin	140
	Liczba punktów ECTS	5

*objaśnienie symboli:

K (przed podkreśleniem) - kierunkowe efekty kształcenia

W - kategoria wiedzy

U - kategoria umiejętności

K (po podkreśleniu) - kategoria kompetencji społecznych

01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia